

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813208841
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8813208841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Mareka Košča, vo veci starostlivosti súdu o mal. K. V., V.. X. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, za účasti matky: L. V., V.. XX. X. XXXX, P. L. V. B., T. S.. XXXX, a otca: R.. J. V., V.. XX. XX. XXXX, P. L. V. B., R. XXXX/XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Jankou Vasiľovou, so sídlom Humenné, Kudlovska 1, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 30. 10. 2014 pod č.k. 9P/132/2013 - 97, jednohlasne takto

rozhodol:

Mení rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o výživnom tak, že otec maloletého K. V., V.. X.XX.XXXX, je povinný prispievať na jeho výživu mesačne po 70,- eur od 1.9.2014 do budúca, ktoré výživné je povinný otec platiť vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Ruší rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o dlžnom výživnom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu tohto zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou vyššie označeným rozsudkom zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/141/2011 zo dňa 7. 9. 2011 tak, že R.. K. V., V.. X. XX. XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal platením na jeho výživné za obdobie od 1. 9. 2014 do budúca po 50,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Dlžné výživné za obdobie od 1. 8. 2013 do 31. 10. 2014 v sume 343,05 eur povolil otcovi splácať v 20,- eur mesačných splátkach, ktoré výživné je povinný platiť spolu s bežným výživným do každého 15. dňa toho-ktorého mesiaca k rukám matky, pod stratu výhody splátok, počnúc dňom 1. 11. 2014. V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie výživného zamietol. Zároveň rozhodol, že styk otca s maloletým dieťaťom je neobmedzený. Uložil maloletému K.N. V., V.. X. XX. XXXX a jeho rodičom R.. J. V., V.. XX. XX. XXXX D. L.C. V., V.. XX. X. XXXX, povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie vo Vranove nad Topľou na ulici Bernolákova 92 v trvaní 15 hodín. Nakoniec rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vychádzal z návrhu matky, ktorým žiadala zrušiť doterajšiu striedavú starostlivosť rodičov o R.. K. V., V.. X. XX. XXXX, zveriť ho do jej osobnej starostlivosti, pričom otca zaviazat platením výživného vo výške 150,- eur mesačne od 1. 8. 2013 a upraviť styk otca s maloletým ako neobmedzený. Návrh zdôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11C/141/2011 zo dňa 7. 9. 2011 bolo manželstvo rodičov rozvedené a maloleté deti - dcéra P. (t.č. plnoletá) a maloletý K. boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s tým, že osobnú starostlivosť bola matka povinná zabezpečovať prvý a druhý týždeň v mesiaci a otec bol povinný ju zabezpečovať tretí a štvrtý týždeň v

mesiaci. Maloleté deti si rodičia mali odovzdávať po rozvode manželstva v nedeľu na konci príslušného týždňa v čase o 17.00 hod.. Označeným rozhodnutím súd výživné neurčil a styk rodičov s maloletými deťmi určil ako neobmedzený. Ďalej uviedla, že striedavá osobná starostlivosť fungovala do doby, kým s otcom maloletých detí bývali v spoločnej domácnosti. Od mája 2013 sa otec presťahoval do svojho bytu na Mlynskej ulici vo Vranove nad Topľou a od tej doby si R. K. nedokáže zvyknúť na prostredie u neho, a to aj napriek skutočnosti, že ho má rád a má záujem sa s ním stýkať, a aj tak si nedokáže na nové prostredie zvyknúť. Ďalej v návrhu uviedla, že otec maloletého má iný výchovný štýl ako ona, je autoritatívny a maloletý má k jeho výchove výhrady, lebo sa nemôže slobodne a spontánne prejavovať tak, ako v domácnosti matky. Poukázala na skutočnosť, že striedavá osobná starostlivosť nefunguje a ona maloletému dokáže zabezpečiť pokojné prostredie na štúdium a život. S maloletým K. a so svojou plnoletou dcérou býva v 3-izbovom byte. Pracuje ako SZČO v oblasti fotoslužieb.

Otec maloletého s návrhom matky nesúhlasil a žiadal ho v celom rozsahu zamietnuť, s tým, že má záujem na osobnej starostlivosti o maloletého. Kolízny opatrovník k veci uviedol, že pokus o riešenie veci prostredníctvom mediácie bol neúspešný, lebo rodičia k dohode nedospeli. Maloleté dieťa jasne vyjadrilo svoj názor, že odmieta striedavú starostlivosť, citový vzťah k otcovi je problematický, emočne napätý, naopak, k matke je pozitívne sytený a uvoľnený. Kolízny opatrovník sa však k príčinám odmietania striedavej starostlivosti vyjadriť nevedel.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa maloletého K. V., V. X. XX. XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky. Keďže matka žiadala určiť výživné na maloletého až vo výške 150,- eur mesačne, nad 50,- eur mesačne v tejto súvislosti jej návrh zamietol.

Pri určení mesačného výživného súd prvého stupňa vychádzal z predložených dokladov o príjmoch a výdavkoch matky maloletého, z ktorých vyplýva, že jej mesačný príjem podľa daňového priznania z roku 2013 predstavuje sumu 1.115,99 eur. Poberá rodinné prídavky na deti spolu vo výške 47,04 eur a výživné na maloletého K.Š. vo výške 37,13 eur. Celkový mesačný príjem matky predstavuje sumu 1.200,16 eur. Jej mesačné výdavky celkovo predstavujú sumu 1.660,29 eur a pozostávajú zo zdravotného poistenia vo výške 66,35 eur, sociálneho poistenia vo výške 133,42 eur, nájomného za byt vo výške 237,60 eur, platby za internet vo výške 17,92 eur, poplatkov za telefón vo výške 30,- eur, nájomného za priestory Jednoty vo výške 160,- eur, papiera do stroja vo výške 432,- eur, tovaru vo výške 100,- eur, internátu pre dcéru vo výške 70,- eur, životnej poisťky vo výške 33,- eur, stravy vo výške 200,- eur, ošatenia vo výške 50,- eur, hygienických potrieb vo výške 100,- eur, školských výdavkov vo výške 30,- eur a kreditu na telefón synovi vo výške 10,- eur. Z predložených dokladov o príjmoch a výdavkoch otca maloletého zistil, že je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 357,40 eur mesačne. Z predloženého potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2013 vyplýva, že mal základ dane vo výške 196,- eur a vznikla mu povinnosť uhradiť daň vo výške 37,24 eur. Jeho mesačné výdavky predstavujú sumu 1.265,25 eur, pričom pozostávajú zo splátky za úver na bývanie vo výške 195,- eur, splátky úveru vo výške 138,70 eur, platieb SIPO vo výške 140,- eur, úhrady za lieky vo výške 10,- eur, platieb za telefón a internet vo výške 48,- eur, výživného pre dcéru P. (v tom čase plnoletú) vo výške 80,- eur, výživného pre mal. K. vo výške 37,13 eur, vreckového pre maloletého vo výške 8,- eur, stravy vo výške 150,- eur, výdavkov na ošatenie, drogériu a domácnosť vo výške 50,- eur a splátok vo výške 408,14 eur z titulu navrátenia neprináležiackej provízie.

Pri určení mesačného výživného teda súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a možností, schopností a majetkových pomerov otca, ale aj matky. Maloletý je žiakom 8. ročníka ZŠ. Suma 27,13 eur mesačne, ktorú otec platil na základe predbežného opatrenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/188/2013 - 13 zo dňa 25. 11. 2013, bola určená v minimálnej zákonom stanovenej sume, pretože pri rozhodovaní o predbežnom opatrení súd nevykonával dokazovanie a nemal jednoznačne preukázané príjmy a výdavky oboch rodičov, ako aj náklady, ktoré sú spojené s uspokojovaním potrieb maloletého. Teda určené výživné vo výške 27,13 eur + 10,- eur mesačne nezodpovedalo reálnym potrebám maloletého dieťaťa. Z tohto dôvodu určil výživné na sumu 50,- eur mesačne odo dňa podania návrhu na zrušenie striedavej osobnej starostlivosti, ktorá lepšie odzrkadľuje potreby maloletého, spočívajúce v nákladoch spojených so školskou dochádzkou, stravovaním, ošatením, voľnočasovými aktivitami a ďalšími jeho bežnými potrebami.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo

od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa, vo výrokoch o výživnom a dlžnom výživnom, podala matka maloletého odvolanie, ktorým v podstate žiadala zmenu rozsudku v tejto časti tak, aby výživné na maloletého bolo určené na sumu 100,- eur mesačne a dlžné výživné jej bolo vyplatené po takomto určení jednorázovo, prípadne v dvoch splátkach. V odvolaní uviedla, že otec maloletého od 1. 8. 2014, okrem súdom uloženej povinnosti platiť výživné v sume 37,13 eur (27,13 eur + 10,- eur - stanovených nariadeným predbežným opatrením) a 2,- eurami vreckového každý pondelok, neprispel ničím na starostlivosť o maloletého. Nezakúpil mu žiadne ošatenie, obuv, nepokryl výdavky spojené s povinnou školskou dochádzkou, v prípade jeho choroby nezakúpil lieky alebo vitamíny, ani neprispel žiadnou finančnou čiastkou na voľnočasové aktivity - kúpalisko, kino, kaderník a podobne. V súčasnosti zákon ukladá prispievať na výživu dieťaťa povinnému, ak je bez akéhokoľvek príjmu, sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Otec, ktorý má príjem z dôchodku a aj zarába vo finančnej oblasti, podniká v chránenej dielni, kde ho štát odbremenil od všetkých finančných povinností, t.j. štát mu pomáha, ale za predpokladu, že firma je životaschopná, má mať súdom uloženú povinnosť iba v sume 50,- eur mesačne na svoje nepľnoleté dieťa? Zároveň spochybnila príjem otca zo spoločnosti WÜSTENROT, keď otec uvádza, že sa jedná o 200,- eur mesačne. Otec maloletého bol pracovne úspešný a tým aj pracovne povýšený, čo je odvodené od jeho výkonu práce, t.j. od jeho obratu a príjmov pre uvedenú spoločnosť, na čo súd upozorňovala. Jej výdavky súvisiace so starostlivosťou o deti, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, je cca 400,- eur (bez nákladov na bývanie), pričom otec preukázal 317,13 eur. Výdavky, ktoré má v súvislosti so starostlivosťou o mal. K., je nútená pokryť finančnými pôžičkami od svojej matky, ako aj známych.

Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky zo dňa 16. 12. 2014 žiadal potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa v časti výživného a dlžného výživného ako vecne správny.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky zo dňa 16. 12. 2014 uviedol, že otcove výdavky v uvádzanej sume 1.265,- eur nekorešponujú s príjmami, ktoré podľa listinných dôkazov a jeho vyjadrení pozostávajú iba z invalidného dôchodku v sume 357,- eur a mzdy v spoločnosti Wüstenrot v sume 200,- eur, ktorá nedosahuje ani výšku minimálnej mzdy. Značný finančný rozdiel medzi príjmami a výdavkami nasvedčuje, že otec zjavne dosahuje vyššiu mzdu než uvádza. Jeho vysoké výdavky sú spojené práve s úhradou jednotlivých úverových splátok, ktoré by nemali mať prednosť pred úhradou výživného na maloleté dieťa. Preto sa kolízny opatrovník domnieva, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa vyššou sumou než 50,- eur mesačne.

Odvolací súd prejednal odvolanie matky podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že jej odvolanie je čiastočne dôvodné. Doplnil dokazovanie v súvislosti s výškou príjmov otca maloletého a zistil nasledovné:

Odvolací súd si počas odvolacieho konania zadovážil prehľad o províziách vyplatených otcovi maloletého aj za obdobie od 1. 1. 2015 do 30. 11. 2015 od spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s., Bratislava, a zistil, že za uvedené obdobie mu bola vyplatená provízia 6.445,87 eur. V tejto poisťovni pracuje na základe Zmluvy o finančnom sprostredkovaní zo dňa 13. 3. 2014 a na základe Poverenia výkonom činnosti agentúrneho riaditeľa zo dňa 15. 5. 2014 (č.l. 119 - 133). Na odvolacom pojednávaní uviedol, že mu odpadla povinnosť splácať spoločnú hypotéku po 138,70 eur mesačne, ktorú splátku ako výdavok uviedol ešte pred prvostupňovým súdom. Taktiež súd zistil, že za január 2016 od poisťovne obdržal províziu vo výške 612,18 eur.

Matka maloletého na odvolacom pojednávaní uviedla, že dňom 1. 9. 2015 ukončila živnostenskú činnosť a je v súčasnosti evidovaná na Úrade práce. Poberá 50,- eur mesačne ako výživné na maloletého K. a 47,- eur z titulu rodinných prídavkov na deti. Ak by nemala matku, tak by nemala na zaplatenie nájomného bytu. Mal. K. dosiahol vek 15 rokov a v tomto školskom roku končí 9-ročník ZŠ.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov

a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pre inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe doplneného dokazovania v súvislosti s terajšími schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov maloletého odvolací súd dospel k záveru, že je možnosťami otca prispievať na výživu mal. K., nar. 8. 10. 2000, mesačným výživným vo výške 70,- eur. Nakoniec, s výškou tohto mesačného výživného otec vyslovil súhlas aj na odvolacom pojednávaní, pričom ale uviedol, že nevie, či v budúcnosti bude ešte pracovať, a to z dôvodu, že výsledky poisťovne Wüstenrot nie sú podľa očakávania jej predstavenstva. Uvedené mesačné výživné zároveň plne zodpovedá potrebám maloletého, ktorý v tomto školskom roku ukončí ZŠ. Taktiež otec maloletého na odvolacom pojednávaní uviedol, že jeho príjem od poisťovne Wüstenrot za mesiac december 2015 predstavoval 176,28 eur. Zároveň uviedol, že pôvodný invalidný dôchodok sa mu zo sumy 357,40 eur zvýšil na 363,70 eur. Po týchto zisteniach odvolací súd konštatuje, že aj po určení platiť na maloletého výživné vo výške 70,- eur mesačne, je v jeho možnostiach uspokojiť všetky výdavky súvisiace s jeho tzv. podnikateľskou činnosťou, ako aj jeho ďalšie osobné výdavky potrebné na živobytie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o výživnom tak, že otec maloletého K. V., V..X. XX. XXXX, je povinný prispievať na jeho výživu mesačne po 70,- eur od 1. 9. 2014 do budúca, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky (§ 220 O.s.p.).

Matka maloletého odvolaním napadla aj výrok rozsudku o dlžnom výživnom, a to zaplatiť ho za obdobie od 2. 8. 2013 do 31. 10. 2014 v sume 343,05 eur, ktoré súd povolil otcovi splácať v 20-eurových mesačných splátkach počnúc dňom 1. 11. 2014. Keďže na odvolacom pojednávaní boli rozporné tvrdenia rodičov maloletého ohľadom doterajšieho platenia mesačného výživného zo strany otca, čo do výšky, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o dlžnom výživnom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu tohto zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.).

Po rozhodnutí o dlžnom výživnom súd prvého stupňa, okrem rozhodnutia o trovách prvostupňového konania, rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.